

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ, 76018, тел. (0342) 75-23-51, факс (0342) 53-15-74
e-mail: office@pnu.edu.ua, Код ЄДРПОУ 02125266

На № _____ № _____
від _____

Голові Національного агентства із
забезпечення якості вищої освіти
Квіту С. М.

Про погодження експертного висновку

Шановний Сергію Мироновичу!

Ректорат повідомляє Вас, що ознайомившись із звітом про результати акредитаційної експертизи освітньої програми «Французька мова і література», реєстраційний номер акредитаційної справи А-19-0068-95, гарант освітньої програми Бистров Я.В., код освітньої програми у ЄДЕБО 23536, з пропозиціями та зауваженнями експертної групи не згідний, заперечення та аргументи висловлюємо у додатку .

З повагою
Т.в.о.ректора

Г.Й. Михайлишин

Виконавець: Макарук І.В.
(096) 787-19-01

Зауваження до експертного висновку
акредитаційної експертизи ОП «Англійська мова та література»

№ А-19-0068-95

Зауваження експертної комісії	Коментар розробників ОП
<p>Критерій 1. Проектування і цілі ОП</p> <p>Серед слабких сторін освітньої програми варто виокремити наступні:</p> <p>Недостатньо чітко сформульовані цілі ОП. Програмні результати та компетентності ОП не відповідають програмним результатам та компетентностям, зазначеним у Стандарті. Розробники пояснюють це тим, що ОП укладалася у 2016 році, коли не було Стандарту. Проте навіть у редакції 2016 року не враховано вимоги Національної рамки кваліфікацій для 8 освітнього рівня та не дотримано вимог щодо надання студентам можливості реалізувати своє право вільного вибору дисциплін у встановленому Законом України “Про вищу освіту” (2014 р.) обсязі. Наразі гарантом та членами проектної групи ОП здійснюється робота щодо приведення ОП до вимог Стандарту. Експертам було представлено проект оновленої ОП, який знаходиться на етапі розробки і ще не оприлюднено для публічного</p>	<p>1. Експертам заздалегідь була представлена ОП, розроблена кафедрою англійської філології у 2016 р., впроваджена Наказом ректора університету від 31 серпня 2016 р. зі змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 1293 від 20.09.2017 № 353 від 12.04.2018, затверджено спеціалізацію за другим (магістерським) рівнем 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. За цією програмою навчаються студенти, які вступили на навчання у 2018 році.</p> <p>2. Невідповідність Стандарту вищої освіти пояснюємо тим, що ОП розроблялась тоді, коли Стандарту ще не було на момент відкриття програми з урахуванням вимог, зазначених у Методичних рекомендаціях щодо розроблення стандартів вищої освіти, які відображені у Наказі Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 р. № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти», а також проекту Стандарту вищої освіти, спеціальності 035 Філологія, підготовка й етапи затвердження якого тривали три роки, починаючи з квітня 2016 р.</p> <p>3. Із впровадженням Стандарту вищої освіти 20.06.2019 року проектна група ОП розпочала зміни з метою приведення ОП у відповідність до Стандарту, які вже враховані у силабусах та робочих програмах дисциплін, затверджених на засіданні кафедри англійської філології 30.08.2019 р., протокол № 1.</p>

<p>обговорення.</p>	<p>4. З проектом змін до ОП комісія мала можливість ознайомитися безпосередньо під час роботи в ЗВО, він також доступний на сайті факультету іноземних мов та кафедри. Зміни до ОП у відповідності до Стандарту вищої освіти обговорені на засіданні кафедри англійської філології 30.08.2019 р., протокол №1, затверджені на засіданні Вченої ради факультету іноземних мов 29.10.2019 р., протокол №2, розміщені на сайті факультету та кафедри для громадського обговорення та затверджені на засіданні Вченої ради Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника 27.11.2019 р., протокол №10. Вважаємо, що зауваження щодо невідповідності ОП стандарту сформульовано некоректно, аргументи наводимо у порівняльній таблиці у Додатку 1.</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми Структура ОП не передбачає можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через вільний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством (25%). Заявлена ЗВО вибіркова складова складає 36 кредитів (40%), але при детальному вивченні під час виїзної експертизи з'ясовано, що реальна вибіркова частка складає всього 6 кредитів (6,67%), що є суттєвим порушенням, оскільки суперечить пп.15 п.1 ст.62 ЗУ “Про вищу освіту”. Рекомендуємо проектній групі переглянути вибіркову</p>	<p>Обмеженість процедури реалізації права на вибір навчальних дисциплін навчальним планом ОП – об’єктивна реальність підготовки фахівців з іноземних мов, зумовлена, з одного боку – обмеженою кількістю кредитів на дисципліни циклу практичної фахової підготовки, а з іншого – однозначним запитом здобувачів ОП саме на практичні фахові освітні компоненти. Під час зустрічей з експертами і опитувань, як здобувачі, так і випускники ОП висловили побажання збільшити кількість аудиторних годин на дисципліни практичної мовної підготовки за рахунок дисциплін циклу загальної підготовки. Слід водночас зазначити, що на сайті кафедри англійської філології подано каталог дисциплін вільного вибору студента з анотаціями, які пропонуються на початку кожного навчального року. Частка вибірових дисциплін, що вибрані здобувачем освіти у порядку реалізації свого права на вибір і які сприяють поліпшенню здатності до працевлаштування за обраним</p>

складову ОП та врахувати, що дисципліна за вибором ЗВО по суті є для здобувача вищої освіти обов'язковою, крім того, що дисципліни, які студенти обирають ще під час вступу, коли складають з них вступний іспит також не можуть вважатися вибірковими. Також звертаємо увагу розробників програми на те, що ПРН не можуть досягатися за рахунок освітніх компонентів вибіркового циклу. Також з усією повагою до автономії ЗВО вважаємо за потрібне зауважити, що назва освітнього компонента - "Країнознавство другої іноземної мови" звучить некоректно. Можливо, варто відкоригувати назву цього освітнього компоненту, наприклад, "Країнознавство країни, мова якої вивчається".

фахом, становить 24 кредити (21,6%), що було зазначено у відомостях про самооцінювання. «Заявлена ЗВО вибіркова складова складає 36 кредитів (40%)», про що висновують шановні експерти, не відповідає дійсності і суперечить нормам доброчесності. Пояснення: частину кредитів (разом 6) студенти обирають із підрозділу 1.2.1. «Дисципліни вільного вибору студента» Циклу загальної підготовки, іншу частину (18 кредитів) з підрозділу 2.2.2. «Дисципліни вільного вибору студента» Циклу професійної підготовки. У цьому циклі згідно з ОП здобувачі користуються правом на абсолютно вільний вибір освітніх компонентів, обираючи одну із трьох запропонованих іноземних мов (німецьку, французьку, китайську) і країнознавство. Враховуємо й таку особливість, що контингент здобувачів на ОП «Англійська мова і література» за ОР магістр формується із числа здобувачів з інших ЗВО і суміжних спеціалізацій (20%), які другу іноземну мову (обсяг 15 кредитів) опановують від рівня В1, тому заяви про вибір другої іноземної мови здобувачі змушені подавати ще на етапі вступу. Для решти 3,4% навчальних дисциплін згідно з п.15 п.1 ст.62 Закону України "Про вищу освіту" здобувачам вищої освіти надається право обирати дисципліни з переліку, що пропонується для інших рівнів вищої освіти, за заявою на ім'я керівника факультету чи завідувача кафедри. Як правило, цим вибором є третя іноземна мова, яка вивчається на ОР бакалавр.

Із зауваженням щодо звучання назви "Країнознавство другої іноземної мови" погоджуємося, проте важко погодитися із запропонованою назвою "Країнознавство країни, мова якої вивчається", яка взагалі унеможлиблює будь-який вибір студента, оскільки йому не буде зрозуміло, яку йому

	обирати країну чи мову, основну чи другу.
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p> <p>Попри те, що ЗВО розробив положення щодо процедур визнання результатів навчання, отриманих в межах академічної мобільності та шляхом неформальної освіти (щодо останньої вже за результатами консультацій з експертною групою), рекомендуємо вжити заходів щодо контролю за реальним застосуванням вказаних положень на практиці, а також інформувати студентів про їхні права в контексті визнання таких результатів навчання.</p>	<p>Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» розроблялося Науково-методичною радою, було заслухано на засіданні ректорату від 21.10. 2019 р. і рекомендоване до затвердження Вченою радою університету 5.11.2019 р.. Остаточне затверджене Вченою радою і введено в дію наказом ректора № 819 від 27.11.2019 р., положення регламентує процедуру визнання результатів навчання, отриманих в межах академічної мобільності та шляхом неформальної освіти. Вважаємо необґрунтованим це зауваження, оскільки відсутність прецедентів не є ознакою недостатньої поінформованості студентів.</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою</p> <p>До слабких сторін можна віднести:</p> <ul style="list-style-type: none"> - залучення здобувачів вищої освіти до пов'язаної з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО виглядає дещо обмеженим, зокрема в контексті відсутності реальних фактів визнання результатів навчання, отриманих в рамках міжнародної академічної мобільності; <p>Недоліки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - форми та методи навчання, зазначені у силабусах, спрямовані на забезпечення РН, які не співпадають з 	<p>У силабусах враховані вимоги Стандарту вищої освіти ОР магістр. Окремі недоліки невідповідності виявлені у силабусі дисципліни «Сучасні інформаційні технології», яка належить до блоку обов'язкових дисциплін загального блоку, зауваження враховані викладачем і виправлені в робочому порядку, але вони не впливають на рівень фахової підготовки та якість навчання за ОП.</p>

<p>ПРН, вказаними у ОП. Рекомендуємо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - привести у відповідність ОП до Стандарту, визначитися з переліком компетентностей та ПРН та переглянути доцільність використання форм і методів навчання для досягнення обраних ПРН - удосконалити процедуру визнання результатів навчання в рамках міжнародної академічної мобільності; - розпочати реалізовувати процедуру визнання неформальної освіти; - активізувати процес систематичного залучення студентів до міжнародних проектів. 	
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність Серед слабких сторін на інституційному рівні варто виокремити наступні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відсутність чіткої регламентації процедур вирішення конфлікту інтересів та оскарження результатів оцінювання; - вибіркова перевірка кваліфікаційних робіт на наявність текстових збігів. - нерозміщення кваліфікаційних робіт в Репозитарії чи на сайті ЗВО <p>Рекомендуємо:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Централізовано оприлюднювати критерії оцінювання з кожного ОК на офіційному сайті 	<p>Процедура оскарження результатів оцінювання прописана у Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів, введеному в дію наказом ректора (№ 799 від 26.11.2019 р. Критерії оцінювання з кожного ОК наведені у силабусах, які знаходяться у вільному доступі на сайті кафедри, тому вважаємо недоцільним дублюванням централізовано оприлюднювати їх на офіційному сайті структурного підрозділу.</p> <p>2. Процедури, пов'язані з контрольними заходами та дотриманням академічної доброчесності регламентовані Положенням про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 9 від 25 вересня 2018 р., введено в дію наказом ректора № 627 від 27 вересня 2018 р.), Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний</p>

<p>структурного підрозділу або репозитарія.</p> <p>2. Удосконалити та узгодити регламентацію процедур, пов'язаних із контрольними заходами та дотриманням академічної доброчесності.</p> <p>3. Забезпечити перевірку всіх кваліфікаційних робіт з допомогою систем виявлення текстових збігів.</p> <p>4. Увести в зміст ОК теми, пов'язані з правами інтелектуальної власності та академічною доброчесністю.</p> <p>5. Найближчим часом розмістити кваліфікаційні роботи в Репозиторії або на сайті ЗВО, як того вимагає</p>	<p>університет імені Василя Стефаника» та Кодексом честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленим Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року (зі змінами від 30 серпня 2018 року, протокол засідання Конференції трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» №1). Усі документи розміщені на сайті університету у вільному доступі, за їх узгодженість відповідають юристи, практика їх застосування забезпечує об'єктивність оцінювання та дотримання академічної доброчесності.</p> <p>3. Процедура перевірки на плагіат та її наслідки регулюються «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Усі магістерські роботи згідно з Положенням передаються на електронних носіях до Наукової бібліотеки, зберігаються в Репозитарії, та всі охочі можуть їх переглянути.</p> <p>4. Вважаємо некоректним Зауваження 4 «Увести в зміст ОК теми, пов'язані з правами інтелектуальної власності та академічною доброчесністю, оскільки теми, пов'язані з правами інтелектуальної власності та академічної доброчесності є невід'ємною складовою дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень», силабус якої був завантажений до самооцінки.</p> <p>5. Усі магістерські роботи на електронному носії передаються в репозитарій бібліотеки вже протягом 10 років та заносяться у каталог, що використовується при перевірці</p>
--	--

	<p>на виявлення текстових збігів. Студенти мають змогу ознайомитися зі змістом дипломних робіт у бібліотеці через внутрішню мережу інтернет. Оприлюднювати повний текст на сайті кафедри чи факультету вважаємо порушенням права інтелектуальної власності, адже кращі випускники можуть продовжувати наукові дослідження в аспірантурі, публікувати результати магістерських робіт у наукових статтях.</p>
<p>Критерій 6. Людські ресурси В контексті виконання критерію рекомендуємо на рівні університету імплементувати систему підтримки й стимулювання викладацької майстерності науково-педагогічних працівників. Також рекомендуємо гармонізувати змістове наповнення ОП, зокрема структуру практичної підготовки студентів, із можливостями, які пропонують роботодавці, що безпосередньо залучені до реалізації ОП та тісно співпрацюють зі студентами вже сьогодні.</p>	<p>1. Під час роботи виїзної комісії було поставлено низку запитань стосовно стимулювання розвитку професійної майстерності, про що засвідчено у п.1-6 як позитивний досвід. Професійний розвиток викладачів є складовою науково-педагогічної діяльності, про що свідчить Положення про рейтингове оцінювання викладачів (http://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-reitynhove-otsiniuvannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-u-DVNZ-%C2%ABPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasylia-Stefanyka%C2%BB.doc).</p> <p>Підтримка і стимулювання наукових науково-педагогічних працівників в університеті регламентується установчими документами, з якими експертна група мала змогу ознайомитись, наприклад, Статут ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”, Положення про підтримку наукових і науково-педагогічних працівників університету, які публікують праці, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science та ін.</p> <p>Щонайменше 1 раз на семестр викладачі кафедри проводять відкрите заняття. Крім того, обов’язковою умовою, прописаною в Положенні про конкурсне заміщення посад та Положенні про присвоєння вчених звань, є проведення відкритого заняття.</p>

	<p>Позитивним є обмін досвідом з представниками інших ЗВО міста та України, багато з яких є випускниками факультету іноземних мов (https://fim.pnu.edu.ua/відгуки-роботодавців/). Так, професор кафедри англійської філології, перекладу і філософії мови імені професора О. М. Мороховського Київського національного лінгвістичного університету Некряч Т.Є. проводить для студентів-магістрів відкриті лекції. Професійному зростанню викладачів сприяють науково-практичні конференції та науково-педагогічні стажування: наприклад, доц. Гошилик Н.С. взяла участь у IV Міжнародній конференції з еколінгвістики в університеті Південної Данії, м. Оденсе (2019), завідувач кафедри англійської філології проф. Бистров Я.В. взяв участь у Міжнародній конференції “Image-Text-Music” в Ягеллонському університеті (Краків, 2018) і перебуває на стажуванні в Інституті гуманітарних наук (м. Відень, 2019).</p> <p>2. Усі викладачі, залучені до викладання на ОП другого (магістерського) рівня є фахівцями в обраній галузі, серед яких – доценти кафедри Ікалюк Л.М., Ковбаско Ю.Г. та викладач Гонтаренко Н.М. є сертифікованими екзаменаторами міжнародного іспиту PTE General, 18.11.2017 р.;</p> <p>– викладач Билиця У.Я., доценти Ікалюк Л.М., Ковбаско Ю.Г., Пилячик Н.Є. є сертифікованими екзаменаторами міжнародного іспиту TELC English, 04.07.2016.</p> <p>Усі викладачі пройшли заплановане наукове стажування, а також удосконалюють свої практичні навички шляхом участі у семінарах та літніх мовних школах, організованих за сприяння Британської Ради в Україні. Детальна інформація про це зафіксована у ЄДЕБО, обґрунтована у</p>
--	--

	<p>таблицях і додатково – у CV кожного викладача, представленого на вимогу комісії.</p> <p>Кафедра англійської філології запрошує на засідання кафедри та аудиторні заняття роботодавців, наприклад, Семчук Н.І., директора ТОВ «Інвентософт Нордікс», яка надала практичні поради студентам щодо розв’язання комплексних проблем у сфері перекладу документів, технічних текстів, викладання англійської мови online та внесла пропозиції щодо змістового наповнення ОП.</p> <p>Категорично не погоджуємося із оцінкою експертами людських ресурсів факультету іноземних мов. Вважаємо, що розвиток педагогічної майстерності має системний характер, рівень кваліфікації викладачів відповідає установленим вимогам, кафедра тісно співпрацює з науковою громадою та професіоналами-практиками, здобувачі другого (магістерського) рівня проходять науково-педагогічну (асистентську) практику з основної та другої мови згідно з навчальним планом.</p>
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси</p> <p>Недоліки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відсутність чіткої і зрозумілої політики вирішення конфліктних ситуацій; - застаріла інформація у положенні про внутрішній розпорядок; - відсутність на факультеті спеціального обладнання для опанування навичок синхронного та письмового перекладу. <p>Рекомендуємо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - регламентувати механізми вирішення конфліктних 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Політика вирішення конфліктних ситуацій прописана у Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів, введеному в дію наказом ректора (№ 799 від 26.11.2019 р., у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», прийнято Вченою радою університету 29.11.2017, протокол №11. 2. Щодо зауваження про оновлення пункту внутрішнього розпорядку, «що староста має отримувати і видавати студентам стипендію», виокремлено експертами з документа, який втратив чинність, бо розроблений на 2016-2018 навчальний рік. Погоджуємось з допущенням технічної помилки на сайті університету і водночас

<p>ситуацій шляхом розробки та імплементації внутрішніх нормативних документів ЗВО;</p> <ul style="list-style-type: none"> - переглянути та оновити Положення про внутрішній розпорядок, датоване 2016 роком, зокрема пункти, де, вказується, що староста академічної групи має отримувати і видавати студентам стипендію, а також деякі інші невідповідності. - забезпечити кафедру/факультет сучасним комп'ютерним обладнанням із спеціалізованим програмним забезпеченням, кабінками для синхронного перекладу для досягнення ПРН з дисципліни “Практика усного/письмового перекладу”, що передбачає розвиток навичок письмового та синхронного перекладу. На інституційному рівні рекомендуємо налагодити роботу ліфта, щоб забезпечити вільне пересування між поверхами маломобільним групам 	<p>підтверджуємо відсутність цього факту тим, що стипендійне забезпечення студентів здійснюється відповідно до Положення про виплату стипендій, а обіг готівкових розрахунків абсолютно відсутній в університеті з 2016 року, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 662 від 22.09.2016 року.</p> <p>3. Зауваження стосовно забезпечення обладнання кафедри або факультету лінгафонним кабінетом, для досягнення ПРН з дисципліни “Практика усного/письмового перекладу”, що містить навчальний блок з синхронного перекладу вважаємо рекомендаційним, яке не впливає на якість навчального процесу. Елементи синхронного перекладу успішно застосовуються з використанням сучасного обладнання (ноутбук, навушники) у формі тренувальних вправ, оновлення лінгафонного кабінету факультету завжди бажане, однак розвиток інформаційних технологій випереджає норми експлуатації комп'ютерної техніки.</p>
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p> <p>В контексті Критерію 8 експертною групою було виявлено низку недоліків. Система забезпечення якості вищої освіти в університеті, зокрема система ефективних процедур перегляду освітніх програм, перебуває на стадії формування. Перегляд і</p>	<p>1. Система забезпечення якості вищої освіти в університеті регулюється Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», прийнято Вченою радою університету 29.11.2017, протокол №11. Про факти перегляду освітньої програми свідчать дані у самооцінці та протоколи засідань кафедри, у яких зафіксовано зміни у зв'язку із приведенням ОП у відповідність до Методичних рекомендацій з розроблення</p>

<p>вдосконалення освітньої програми здійснювався переважно як реакція на зовнішні чинники (поява нормативних документів МОН України, затвердження Стандарту вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти).</p> <p>Рекомендуємо на інституційному рівні удосконалити систему моніторингу перегляду освітніх програм, врегулювавши процедуру врахування зауважень і пропозицій різних груп стейкхолдерів освітнього процесу.</p>	<p>освітніх програм (наказ МОН України від 29.03.2018 №206), а також у зв'язку з Наказами МОН України щодо уточнення шифру дисципліни та уведенням навчальної дисципліни «Охорона праці».</p> <p>2. Процедура врахування зауважень і пропозицій різних груп стейкхолдерів освітнього процесу теж відображена у протоколах засідання кафедри і підтверджена на зустрічах експертної групи зі стейкхолдерами.</p> <p>3. Недоліки, виявлені експертною групою, пояснюємо тим, що процедура введення Стандарту вищої освіти не врегульована не тільки на інституційному рівні, але й на рівні Міністерства освіти і науки. Зокрема:</p> <p>А) Стандарт затверджено 20.06.2019 р. і вводиться в дію з 2019/2020 навчального року.</p> <p>Б) Стандарт розглянуто і схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 035 «Філологія» Науково-методичної комісії № 4 з гуманітарних наук та богослов'я сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 4 від 17. 02. 2017 р.).</p> <p>В) Стандарт розглянуто на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 16 від 15.06.2017 р.).</p> <p>Г) Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень і пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 035 «Філологія» Науково-методичної комісії № 4 з гуманітарних наук та богослов'я сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 8 від 21. 12. 2018 р.).</p> <p>Процедура прийняття Стандарту пройшла всі етапи узгодження протягом 2 років, а на впровадження Стандарту і приведення ОП до вимог Стандарту запропоновано лише 2 місяці канікулярного періоду, періоду</p>
---	--

	<p>відпусток і вступної кампанії.</p> <p>Розробники ОП «Англійська мова і література» привели ОП у відповідність до Стандарту, запропоновані зміни були обговорені на засіданні кафедри англійської філології 23.09.2019 р., протокол №2, оприлюднені на сайті факультету та кафедри для громадського обговорення, затверджені на засіданні Вченої ради факультету іноземних мов 29.10.2019 р., протокол №2, та затверджені на засіданні Вченої ради Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника 27.11.2019 р., протокол № 10.</p> <p>4. Вважаємо рекомендацію на інституційному рівні удосконалити систему моніторингу перегляду освітніх програм, врегулювавши процедуру врахування зауважень і пропозицій різних груп стейкхолдерів освітнього процесу, упередженою, оскільки розробниками ОП дотримано усіх процедур перегляду освітньої програми.</p> <p>5. Прийняття Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія й акредитація ОП «Англійська мова і література» в обмеженому часовому просторі спричинили те, що у самооцінку включено ОП у редакції 2016 року, проте проект Стандарту обговорювався на засіданнях кафедри і відповідно вносилися пропозиції про оновлення ОП «Англійська мова і література». Протоколи засідань кафедри були подані на вимогу експертної групи.</p>
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність</p> <p>Недоліком у контексті Критерію вважаємо відсутність на відповідній сторінці сайту можливості вносити пропозиції до оприлюдненого проекту</p>	<p>1. Недолік у контексті Критерію стосовно відсутності на відповідній сторінці сайту можливості вносити пропозиції до оприлюдненого проекту освітньої програми прокоментуємо тим, що проект виставлений на офіційній сторінці факультету та кафедри, де вказано усі контактні дані, тому охочі висловити коментар мали усі можливості скористатися прийнятною для</p>

<p>освітньої програми. Рекомендуємо у майбутньому проєкт оновленої ОП та змін до неї оприлюднювати для громадського обговорення не пізніше як за 1 місяць до їх розгляду, таблицю пропозицій - протягом 1 тижня після закінчення громадського обговорення. Також рекомендуємо передбачити на сайті можливість для подання пропозицій щодо вдосконалення відповідної освітньої програми.</p>	<p>них формою (e-mail, телефон тощо). 2. При наступних переглядах ОП для більш зручної навігації створимо форму зворотного зв'язку.</p>
---	---

Загальний коментар і зауваження

У контексті загальних положень Методичних рекомендацій для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми, затвердженого рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти протокол від 29 серпня 2019 р. № 9, гарант ОП «Англійська мова та література» подав заявку на акредитацію, сподіваючись на задекларовані Національним агентством «принципи довіри і взаємної вимогливості, маючи на меті поширювати їх в українському академічному середовищі», на налагодження діалогу та плідної співпраці. Виїзна експертна група після самостійного опрацювання відомостей про самооцінювання мала змогу пересвідчитися у реальності навчального процесу, у згуртованому і висококваліфікованому академічному персоналові факультету, у його невичерпному ентузіазмі і прагненні до вдосконалення. Усі зустрічі, запропоновані експертами, відбулися на високому рівні, загальне враження від спілкування залишилося позитивним і проведена експертиза занепокоєння не викликала. Однак, виставлені експертами оцінки за усіма критеріями, видаються упередженими та необ'єктивними. У спробі пояснити причини таких оцінок надаємо зауваження до звіту про проведення акредитаційної експертизи ОП «Англійська мова і література»:

1. Комісія була сформована у складі 6 осіб для акредитації одночасно 5 ОП, які впроваджуються на двох факультетах. Під час зустрічей з академічним персоналом і запитань експертної групи склалося враження, що її члени не володіли компетентною інформацією, що стосувалася усіх ОП. Як наслідок, відбулося порушення експертною групою процедури проведення акредитації,

що призвело до формалізованої оцінки цілей, структури та змісту освітньої програми.

2. Дотримання встановленого графіку роботи (без можливого запиту експертної групи на отримання додаткової інформації під час попереднього вивчення відомостей про самооцінювання, без можливих зустрічей із гарантми і керівництвом ЗВО у третій день перебування) не дало змоги ні експертній групі отримати відповіді на усі запитання, ні гарантам уточнити й обґрунтувати інформацію, що стосується впровадження освітньої програми (наприклад, формування процедури затвердження ОП та її оновлення, специфіку вільного вибору навчальних дисциплін, знайомство з матеріально-технічним забезпеченням на 4-х поверхах гуманітарного корпусу та 3-х поверхах адміністративного корпусу за 1 годину перетворилися у побіжний огляд з домислами).
3. Бажання поставити запитання не завжди відповідало бажанню почути відповідь, оскільки усі члени експертної групи прагнули артикулювати свої запитання, а запрошені представники науково-педагогічних працівників, стейкхолдерів, студентів та випускників з двох факультетів не встигали однаковою мірою висловити свої погляди стосовно організації освітньої діяльності на кожній ОП.
4. Враховуючи досвід акредитаційної експертизи, висловлюємо побажання включати до складу експертної комісії фахівців з числа науково-педагогічних працівників, які мають досвід роботи на фахових випускових кафедрах ЗВО і відповідні наукові досягнення, а також обмежувати об'єднання членів експертної групи для проведення експертизи двох факультетів з різними ОП, оскільки підготовка здобувачів вищої освіти у галузі філології з рідної мови та іноземних мов відрізняється специфікою провадження освітньої діяльності і зокрема чисельністю здобувачів вищої освіти.

Додаток 1

	ОП у редакції 2016 р.	Стандарт вищої освіти	Проект змін до ОП 2019 р.	коментар
Загальна характеристика	Таблиця (фокус, орієнтація, особливості)	Профіль	Профіль відповідно до стандарту	
Мета та цілі	Підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства та перекладу в процесі професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій у відповідних умовах і відповідно до встановлених умов	підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами	підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами, зокрема англійською та німецькою (французькою, китайською).	
Перелік компетентностей	Лінгвістична, Літературознавча, Діагностична, управлінська, інформаційно-аналітична, інтегральна,	інтегральна, загальні - 12, спеціальні (фахові) - 8	інтегральна, загальні - 12, спеціальні (фахові) - 11	Зміст компетентностей у ОП редакції 2016 виражає іншими

	культурологічна			словами зміст компетент- ностей ОП редакції 2019, окрім ЗК 12
Результати навчання	13	17	17	РН у ОП (2016) іншими словами відповідають змісту Стандарту, РН13, який стосується дотримань правил академічної добросовіс- ності враховано у змінах
Перелік компонентів	Відповідно до навчального плану		Відповідно до навчального плану	
Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	Процедур і заходів - 6	Процедур і заходів - 9	Процедур і заходів - 9	